

Jaarverslag Commissie van Toezicht

P.I. GRAVE

2025

Inhoud

1. Commissie van Toezicht P.I. Grave	3
1.1. Leden	3
1.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen	4
1.2.1. Vergaderingen van de commissie	4
1.2.2. Overleggen met de directeur van de inrichting	4
1.2.3. Samenwerking met de directie	4
1.2.4. Overige overleggen	6
1.3. Deskundigheidsbevordering	6
2 De toezichthoudende taak	7
2.1. Werkwijze toezichthoudende taak	7
2.1.1. Contacten met Gedeco	7
2.1.2. Werkzaamheden van de maandcommissaris	8
2.1.3. Medische dienst	10
2.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma	11
2.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar	11
3 De bemiddelingstaak	12
4 De rechtsprekende taak	13
4.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie	13
5 De adviestaak	15
5.1. Sociale veiligheid	15
5.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen	16
6 Algemene conclusie	17
7 Bijlagen	18
Bijlage A. Grievensoverzicht naar onderwerp (alleen Klaver)	18
Bijlage B. Klachtenoverzicht naar onderwerp (alleen Klaver)	19
Bijlage C. Onderwerpen Klaver	20
Bijlage D Protocol grensoverschrijdend gedrag	21
Protocol melding grensoverschrijdend gedrag	23
Bijlage E Stroomdiagram melding grensoverschrijdend gedrag	25

1. Commissie van Toezicht P.I. Grave

De Commissie van Toezicht houdt toezicht op de Penitentiaire Inrichting Grave.

P.I. Grave is aangewezen als:

- Gevangenis arrestanten;
- Huis van Bewaring.

Bezettingsgraad

De operationele capaciteit voor alle regimes binnen de P.I. Grave omvat 451 bruikbare plaatsen. De gemiddelde bezettingsgraad in 2025 was 92,4 %.

1.1. Leden

De commissie van toezicht had gedurende het verslagjaar de volgende samenstelling.

De commissie van toezicht bestond gedurende het verslagjaar uit 12 leden.

De commissie streeft er naar een afspiegeling te vormen van de samenleving. Hiertoe is in artikel 11, derde lid van de Penitentiaire maatregel bepaald dat de commissie van toezicht zo breed mogelijk is samengesteld. In 2025 maakten in ieder geval een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht, een advocaat, een medicus, een deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk alsmede een psychologe deel uit van de commissie van toezicht.

Het secretariaat van de commissie van toezicht bestond gedurende het verslagjaar uit één secretaris en daarnaast nog twee plaatsvervangend secretarissen.

Allen zijn als juridisch medewerker verbonden aan de rechtbank 's-Hertogenbosch (thans rechtbank Oost Brabant), sector strafrecht te 's-Hertogenbosch.

De administratieve ondersteuning van de commissie van toezicht bestond gedurende het verslagjaar uit vijf administratieve medewerkers verbonden aan de rechtbank 's-Hertogenbosch (thans rechtbank Oost Brabant), sector strafrecht te 's-Hertogenbosch.

Ledenwerving:

In het jaar 2025 heeft zich een wijziging voorgedaan in de samenstelling van de commissie van toezicht.

Een lid heeft na een periode van 15 jaren afscheid genomen van de commissie van toezicht. Een lid heeft na een periode van 3 jaren afscheid genomen van de commissie van toezicht.

Na werving zijn twee leden, respectievelijk op 1 april 2025 en op 1 september 2025 toegetreden tot de commissie van toezicht, teneinde de leden die afscheid hebben genomen op te volgen.

1.2 Vergaderingen en andere relevante overleggen

1.2.1 Vergaderingen van de commissie

De commissie heeft het afgelopen jaar elf maal vergaderd. De vergaderingen vonden steeds plaats op de tweede woensdag van de maand. De vergaderingen vonden plaats in de inrichting zelf en werden steeds bijgewoond door een of meer directieleden. In 2025 is er aanleiding voor de commissie geweest om een vergadering buiten de aanwezigheid van de directie te laten plaats vinden. De vergaderingen werden gehouden aan de hand van een aantal vaste agendapunten, zoals de wettelijk voorgeschreven meldingen strafcelplaatsingen en ordemaatregelen, de verslagen van de maandcommissarissen en van de beklagcommissies, eventuele klachten in bemiddeling, mededelingen van de directie en bespreking van de ingekomen stukken.

Daarnaast zijn ad hoc onder andere de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Nieuwsbrieven Kenniscentrum Commissie van Toezicht;
- Jaarverslag Commissie van Toezicht P.I. Grave 2024;
- Toetsingscriteria voor de commissies van toezicht bij het gevangeniswezen;
- Jurisprudentiebulletin RSJ;
- Jaarverslag RSJ 2024;
- Jaarverslag Klankbordgroep Commissies van Toezicht 2024;
- Gebeurtenissen in de inrichting;
- Bemiddeling;
- Actualiteiten penitentiaal recht.

De commissie is in de maand augustus niet in een vergadering bijeengekomen, vanwege het zomerreces.

In navolging op het voorgaande jaar heeft de commissie van toezicht de werkwijze met betrekking tot het digitaal verstrekken van de vergaderstukken tijdens dit jaar gehandhaafd. Elk lid van de commissie van toezicht heeft daartoe een iPad in het bezit en de directie heeft toestemming gegeven om de inrichting met de iPad te mogen betreden. De commissie maakt gebruik van de samenwerkruimte. De stukken voor de vergadering alsmede de stukken voor de beklagzitting worden op de samenwerkruimte geplaatst. De leden van de commissie van toezicht ervaren het werken met de samenwerkruimte nog altijd als enigszins problematisch. Gedurende een vergadering en/of beklagzitting moet men nog steeds meermalen vaker inloggen, omdat het systeem automatisch uitlogt nadat het een aantal minuten niet is gebruikt. Daarnaast ontbreekt nog steeds de mogelijkheid tot het maken van aantekeningen.

De commissie heeft na afloop van de vergadering van november, de vergadering voortgezet buiten aanwezigheid van de directie om een aantal onderwerpen te bespreken. De volgende onderwerpen zijn besproken: werkwijze bij klachten over een te lang verblijf in het arrestantenregime, beperken dagprogramma wegens personeelstekort, opvolging voorzitter commissie van toezicht P.I. Grave, samenwerking met de directie. De bevindingen zijn tijdens de vergadering van december 2025 gedeeld met de directie.

1.2.2 Overleggen met de directeur van de inrichting

Eenmaal tot tweemaal per jaar is er een vast overleg gepland tussen de voorzitter van de commissie en de (plv.) vestigingsdirecteur(en). In het jaar 2025 heeft een overleg plaatsgevonden op respectievelijk 8 januari 2025 en 12 november 2025. Het thema binnen dit overleg zijn de toetsingscriteria gevangeniswezen. Frequent werd de commissie van toezicht door de directeur van de inrichting op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen de P.I.. Normaliter is de aanleiding voor deze gesprekken doorgaans gelegen in bijzondere voorvallen die zich in de inrichting hebben voorgedaan of in procedurele en praktische zaken rondom de zittingen van de beklagcommissies.

1.2.3 Samenwerking met de directie

De samenwerking met de diverse directieleden is gedurende dit verslagjaar naar tevredenheid verlopen. De directie heeft tijdens de vergadering telkens mededeling gedaan van de lopende zaken en van (nieuwe) ontwikkelingen die betrekking hadden op de gang van zaken binnen de inrichting. De commissie heeft daarbij de indruk gehad dat zij adequaat door de directie werd geïnformeerd.

Met ingang van 1 januari 2025 is de Regeling selectie plaatsing en overplaatsing van gedetineerden gewijzigd. Dit is van invloed op het verblijf van de gedetineerden in de P.I. Grave. Het arrestantenregime ken alleen een basisprogramma. Tijdens het verblijf op het arrestantenregime heeft de gedetineerde geen recht op plaatsing in het plusprogramma, ongeacht hoelang een gedetineerde op het arrestantenregime verblijft. Promoveren of degraderen gebeurt pas bij zes weken ná plaatsing in de gevangenis.

Het afgelopen jaar heeft de commissie veel klachten ontvangen van gedetineerden die klagen over het feit dat zij te lang, langer dan de wettelijke termijn van acht weken, in het arrestantenregime verblijven. De beklagcommissie heeft, gelet op een besluit van de selectiefunctionaris, aangaande een bezwaarschrift gericht tegen de omstandigheid dat een gedetineerde te lang in het arrestantenregime verbleef, geoordeeld dat voorkomende klachten dienen te worden doorgestuurd naar de selectiefunctionaris. De selectiefunctionaris kan in deze gevallen beoordelen of een tegemoetkoming wegens overschrijding van de wettelijke termijn geboden is.

In januari 2025 is er sprake geweest van een landelijke storing in het telefoonnetwerk. Dit heeft geleid tot veel frustratie onder de gedetineerden. In verband met het feit dat de gedetineerden in de P.I. Grave gebruik kunnen maken van telefonie op cel, hebben zij, hoewel zij wel tien minuten per week hebben kunnen bellen, een compensatie ontvangen ter hoogte van € 10,-.

Tijdens de vergadering in februari 2025 hebben we gesproken over het beleid ten aanzien van het bewaren van de camerabeelden. In overleg met de directie is besloten dat camerabeelden alleen kunnen worden opgevraagd indien er sprake is van:

- feiten waarbij geweld is gepleegd;
- disciplinaire straffen waaraan de camerabeelden ten grondslag liggen.

Alleen onder deze omstandigheden worden de camerabeelden bewaard.

In alle andere gevallen kan er geen beroep worden gedaan op de camerabeelden.

In maart 2025 zijn de hoofden arbeid en plv. hoofden arbeid gemandateerd (ingevolge artikel 1a, lid 2 RAG), zodat zij zelfstandig gedetineerden, op grond van artikel 1a, tweede lid van de Regeling arbeid gedetineerden, kunnen uitsluiten van de arbeid. Een gedetineerde wordt tweemaal gewaarschuwd, waarna hij voor een bepaalde periode uitgesloten kan worden voor de arbeid.

Daarnaast is gesproken over de invoering van de werkwijze om gedetineerden die met ontslag gaan of overgeplaatst worden, te vragen of zij hun klachten willen handhaven. Er zal een formulier worden opgemaakt dat kan worden voorgelegd aan de betreffende gedetineerde. Dit formulier zal per klacht worden opgemaakt, waarbij het klachtnummer en het klachtonderwerp worden genoteerd. Dit formulier zal doorgezet worden naar het afdelingshoofd en die zal met dit formulier naar de gedetineerde gaan. Deze werkwijze zal op termijn gestart worden en is thans nog niet gestart.

Begin maart 2025 is gestart met de verbouwing van de inrichting, in het bijzonder de sportzalen. De totale verbouwing zal naar verwachting twee jaren duren. De verbouwing zorgt voor overlast en vraagt om flexibiliteit van alle betrokkenen.

Met ingang van juni 2025 wordt gewerkt met het automatiseringsprogramma Join bij het verwerken van klachten. Een klacht komt binnen en wordt ingeboekt in Join. Vervolgens krijgt het afdelingshoofd de klacht onder ogen en verstrekt de informatie die nodig is voor het opstellen van een verweerschrift. Deze informatie komt in het systeem, waarna de juridisch medewerkers deze vervatten in een verweerschrift.

In het afgelopen verslagjaar is door de directie hard gewerkt aan de formatie van casemanagers. De formatie is uitgebreid, waardoor de druk binnen het team is verlaagd en de zaken adequaat kunnen worden opgepakt. Gedurende een periode hebben de casemanagers bijstand gekregen van hun collega casemanagers uit de P.I. Sittard.

In juni en juli 2025 is gesproken over de nieuwe werkwijze met betrekking tot de voorraad boodschappen/goederen op cel. De nieuwe werkwijze wordt ingevoerd naar aanleiding van een vuurlastmeting en het feit dat de celinspecties tijdrovend zijn, omdat gedetineerden een groot aantal goederen op cel bewaren. Door de nieuwe werkwijze neemt de vuurbelasting af en wordt de cel beter controleerbaar. De nieuwe werkwijze houdt in dat op iedere afdeling lockers zijn geplaatst. De gedetineerden kunnen de boodschappen die zij hebben besteld in de locker bewaren. De locker kunnen zij afsluiten. Daarnaast krijgen zij een 24-uurs voorraadbak op cel. Deze voorraadbak kan onder het bed worden geschoven. De gedetineerden mogen niet meer boodschappen/goederen op cel hebben

dan in de voorraadbak past. Er komt een overgangperiode van vier weken. De nieuwe werkwijze was eind 2025 nog niet ingevoerd.

In september 2025 is door de P.I. Grave een voetbaltoernooi georganiseerd waarvoor de preventief gehechten zich konden inschrijven. Het voetbaltoernooi is door de gedetineerden goed ontvangen en goed verlopen.

De commissie hecht er waarde aan om aan te geven dat de problemen met de winkel thans nog steeds maandelijks onderwerp van gesprek zijn tijdens de vergadering van de commissie van toezicht en de gedeco.

Sinds de invoering van de landelijke inrichtingswinkel worden problemen ervaren op het gebied van de bestelling, uitlevering, versheid boodschappen en betaling van de boodschappen. De commissie heeft hiervoor al meerdere malen aandacht gevraagd bij de minister voor rechtsbescherming, de staatssecretaris, de hoofd directeur DJI, de voorzitter RSJ en de voorzitter Klankbordgroep CvT's. Gebleken is dat regionale problemen niet opgelost kunnen worden, mede doordat de problemen vooral op landelijk niveau liggen en zijn ingebed in de geldende landelijke procedures die vooralsnog niet veranderd kunnen worden.

De P.I. Grave heeft gedurende het jaar 2025 te kampen gehad met een hoog percentage ziekteverzuim en daarnaast met personeelstekort. Deze factoren hebben ertoe geleid dat het dagprogramma meerdere malen kort diende te worden aangepast. De directie heeft in 2025 alles in het werk gesteld om de openstaande vacatures op te vullen en dit is ook gelukt. Zij heeft dit gedaan door middel van het organiseren van diverse wervingsavonden en samenwerkingsverbanden met opleidingsinstanties.

In 2025 werden door de directeur 134 mededelingen gezonden aan de secretaris van de commissie ingevolge het bepaalde in artikel 24, zesde lid, van de Penitentiaire beginselenwet, betreffende het plaatsen van gedetineerden in een afzonderingscel in het kader van een ordemaatregel, en 232 mededelingen ingevolge het bepaalde in artikel 55, tweede lid, van de Penitentiaire beginselenwet, betreffende het plaatsen van gedetineerden in een strafcel in het kader van een disciplinaire straf. Er is dit verslagjaar eenmaal mededeling gedaan ingevolge het bepaalde in artikel 33, eerste lid, van de Penitentiaire beginselenwet, betreffende de bevestiging van mechanische middelen.

1.2.4 Overige overleggen

Formeel en informeel vindt er contact plaats tussen de voorzitter en de voorzitters van 'naburige' commissies van toezicht. Tevens heeft de voorzitter van de commissie van toezicht één keer per jaar een gesprek met de leiding van de strafsector van de rechtbank Oost-Brabant over de continuïteit en kwaliteit van de administratie en het secretariaat. Dit overleg heeft plaatsgevonden op 1 december 2025. Terugkerende onderwerpen tijdens dit overleg zijn de formatie van de ondersteuning van de commissie van toezicht en verschaffing van de middelen benodigd voor het digitale werkproces.

1.3 Deskundigheidsbevordering

De voorzitter houdt toezicht op de (bij)scholing van de commissieleden. Voor nieuwe commissieleden is er een introductietraject onder leiding van een mentor. Jaarlijks worden de leden die optreden als (plaatsvervangend) voorzitters van de beklagcommissie in het voorjaar zoveel als mogelijk bijgeschoold over de actualiteiten penitentiair recht. In de (bij)scholing van de secretarissen wordt voorzien door het opleidingsprogramma van de strafsector van de rechtbank 's-Hertogenbosch. Maandelijks ter vergadering wordt aandacht besteed aan bijzondere thema's en/of onderwerpen.

Zo is in 2025 in de maandelijkse vergaderingen van de commissie onder meer gesproken over de bejegening van gedetineerden (motiverende bejegening), het tegengaan van isolerende maatregelen, de winkel, de bemiddeling bij het indienen van een grief. Periodiek wordt in de commissievergadering een deskundige uit het personeel van de inrichting of een belangrijke ketenpartner uitgenodigd om over een bijzonder thema te vertellen.

Op 25 februari 2025, tijdens de vergadering van de commissie van toezicht, hebben medewerkers van Bureau Integriteit een voorlichting gegeven over hun werkzaamheden bij Bureau Integriteit. De commissie heeft meer inzicht gekregen in de missie, visie en werkwijze van Bureau Integriteit DJI.

Op 12 maart 2025, tijdens de vergadering van de commissie van toezicht, heeft het Hoofd Zorg een toelichting gegeven op het medisch jaaroverzicht.

Op 25 maart 2025 heeft de secretaris de landelijke cursusdag voor secretarissen in Rotterdam bijgewoond.

Op de vergadering van de commissie van toezicht d.d. 9 april 2025 heeft de commissie kennis gemaakt met het nieuwe Hoofd Zorg.

Op 20 mei 2025 heeft de voorzitter het voorjaarsoverleg van voorzitters van de commissies van toezicht in Zuid-Nederland bijgewoond.

Op 13 juni 2025 is de landelijke themadag door een lid bijgewoond. Het thema was "met het oog op toezicht".

Op 3 oktober 2025 heeft de commissie van toezicht, in het bijzijn van de directie een werkbezoek gebracht aan de P.I. Grave te Grave. Zij heeft die dag een veiligheidsinstructie gekregen en een weerbaarheidstraining gevolgd.

Op 2 juli 2025, tijdens de vergadering van de commissie van toezicht, heeft een afdelingshoofd een voorlichting gegeven over de nieuwe werkwijze ten aanzien van de voorraad boodschappen op cel.

Op 27 oktober 2025 hebben drie leden de training gespreksvaardigheden, verzorgd door Radar Vertige, gevolgd.

Op 14 november 2025 hebben drie leden de training stress sensitief werken, verzorgd door Radar Vertige, gevolgd.

Op 18 november 2025 heeft de voorzitter het najaarsoverleg van voorzitters van de commissies van toezicht in Zuid-Nederland bijgewoond.

Op 21 november 2025 hebben drie leden de training vraagverhelding, verzorgd door Radar Vertige, gevolgd.

Daarnaast heeft de commissie gesproken over het onderwerp zelfreflectie binnen de commissie van toezicht. Naar aanleiding van de gemaakte afspraken is er tijdens het afgelopen verslagjaar een rooster opgesteld, zodat er intervisie kon plaatsvinden. Dit is als zinvol ervaren, zodat ook voor het jaar 2026 is gekozen om dit voort te zetten. De diverse voorzitters nemen als lid van de beklagcommissie deel aan zittingen van de andere voorzitters. Daarnaast worden de uitspraken van de beklagcommissie en de jurisprudentie van de RSJ in de vergaderingen besproken. De commissie van toezicht heeft ook dit jaar gebruik gemaakt van de informatie van het kenniscentrum. De secretaris ontvangt iedere maand de nieuwsbrief van het kenniscentrum en stuurt deze door naar de leden. Van belang zijnde onderwerpen worden steeds op de vergaderingen besproken.

2 **De toezichthoudende taak**

2.1. **Werkwijze toezichthoudende taak**

De commissie acht het haar taak om 'namens de samenleving' en onafhankelijk van de Inspectie, toezicht te houden op alles wat met (de bejegening van) de gedetineerden te maken heeft. De insteek van de gerevitaliseerde toezichthoudende taak is de gedetineerdenzorg, het perspectief van de gedetineerden staat daarbij voorop. Aan de hand van de toezichtgebieden die door de RSJ zijn opgesteld, heeft de commissie voor 'Grave' de gebieden benoemd, die specifiek met het houden van toezicht verband houden, en die los staan van het maandcommissariaat en de beklagrechtspraak. Enkele voorbeelden van die toezichtgebieden zijn: 'bejegening gedetineerden', 'bad en winkel', 'contacten buitenwereld', en 'isolerende maatregelen'. De commissie van toezicht heeft ervoor gekozen de thema's regelmatig onderwerp van gesprek te laten zijn tijdens de maandelijkse vergadering.

2.1.1. **Contacten met Gedeco**

De leden van de commissie van toezicht ontvangen de notulen van de Gedeco-overleggen. Ook hielden maandcommissarissen met regelmaat contact met de gedetineerden die in het verslagjaar deelnamen

aan de Gedeco. Het Gedeco-overleg wordt steeds bijgewoond door de voorzitter, dan wel, bij verhindering van de voorzitter, door een lid van de commissie. Het Gedeco-overleg vond fysiek in de inrichting plaats. Gebleken is dat de Gedeco, gelet op de snel wisselende populatie, moeilijk te bemensen is.

De directie onderschrijft het belang van de Gedeco en mede vanuit dit belang heeft de directie ervoor gekozen om elke afdelingsreiniger lid van de Gedeco te maken. De afdelingsreiniger geniet over het algemeen genomen enig aanzien op de afdeling en staat in contact met alle gedetineerden op de afdeling, waardoor zij de afdeling goed kunnen vertegenwoordigen.

Terugkerende onderwerpen tijdens het Gedeco-overleg zijn de winkel, hygiëne, ventilatie en het digitaal sportmoment.

2.1.2. Werkzaamheden van de maandcommissaris

De maandcommissarissen spreken maandelijks meermalen met medewerkers en voeren een open gesprek met die medewerkers over de stand van zaken, aandachtspunten en hun eventuele zorgen binnen de PI. De medewerkers weten dat de commissarissen de verkregen info ter vergadering van de commissie van toezicht kunnen brengen. De commissie ziet dat de medewerkers open zijn in hun informatie, ook als het kritiek betreft. Deze open sfeer kenmerkt de PI Grave. De commissie wil dan ook haar waardering uitspreken voor de medewerkers van P.I. Grave.

De toezichthoudende taak van de maandcommissarissen heeft plaatsgevonden door eigen waarneming op de diverse afdelingen.

Om de twee weken op een woensdag bezoekt een lid van de commissie van toezicht als maandcommissaris de inrichting. Alle leden hebben deze taak bij toerbeurt volgens een vastgesteld schema vervuld. Middels zogenaamde sprekersbriefjes kunnen gedetineerden zich aanmelden voor het 'spreekuur' van de maandcommissaris. Deze bezoeken werden door de maandcommissaris, het personeel en de gedetineerden als nuttig en prettig ervaren. De maandcommissaris heeft in beginsel tijdens de eerstvolgende vergadering na zijn bezoek (mondeling en schriftelijk) verslag uitgebracht van zijn gesprekken met gedetineerden en personeelsleden over eventuele problemen.

Zoals hiervoor aangegeven hechten de maandcommissarissen belang aan het fysiek kunnen bezoeken van de diverse afdelingen. Te meer nu de maandcommissarissen tijdens deze bezoeken regelmatig 'spontaan' door gedetineerden worden benaderd. De aard van de gesprekken is erg verschillend. Soms is de maandcommissaris niet meer dan een luisterend oor, maar in de meeste gevallen wordt een concreet probleem aan de orde gesteld en probeert de maandcommissaris de gedetineerde te adviseren of samen met hem een oplossing voor zijn probleem te vinden. Indien aan de orde, wordt gesproken met personeelsleden, een afdelingshoofd of met een vertegenwoordiger van de directie. De maandcommissaris kan ook het advies geven beklag in te stellen.

Daarnaast brengen de maandcommissarissen, in vooraf samengestelde koppels, onaangekondigde bezoeken aan de P.I. Grave. Deze bezoeken hebben plaats tijdens de avonduren, in de weekenden en tijdens kantooruren. Van deze onaangekondigde bezoeken worden verslagen opgemaakt, welke tijdens de eerstvolgende vergadering na het bezoek worden besproken. De onaangekondigde bezoeken worden als heel waardevol beschouwd.

In maart 2025 hebben twee leden van de commissie van toezicht een onverwacht bezoek gebracht aan de P.I. Grave. De maandcommissarissen hebben een bezoek gebracht aan de werkzalen. Zij hebben daar gesproken met de ervaren werkmeesters en kunnen waarnemen hoe vorm wordt gegeven aan de begeleiding van de gedetineerden tijdens de arbeid. Het naar aanleiding van dit onaangekondigd bezoek opgemaakt verslag is op de vergadering van de commissie van toezicht besproken.

In augustus 2025 hebben twee leden van de commissie van toezicht een onverwacht bezoek gebracht aan de P.I. Grave. De leden hebben in het kader van dit bezoek een gesprek gevoerd met de casemanagers en de achtergrond van het bezoek toegelicht. Tegenover de maandcommissaris en bij de commissie van toezicht wordt vaker melding gemaakt van wachttijden voordat men een casemanager te spreken krijgt. De casemanagers gaven aan dat de caseload erg hoog is. Er zijn zes nieuwe casemanagers aangenomen. Nu gedetineerden vaak langer dan gewenst in de P.I. Grave verblijven worden de casemanagers steeds vaker geconfronteerd met aanvragen detentiefasering BBA en PP. Deze aanvragen kosten veel extra tijd. Daarnaast worden eisen gesteld die niet uitvoerbaar zijn in een HvB/arrestantenregime, zoals deelname aan een plusprogramma of deelnemen aan arbeid. De vervroegde vrijlating van twee weken levert daarnaast ook extra werk op. De casemanagers moeten de verlofpas regelen waarop de voorwaarden vermeld staan. De P.I. blijft verantwoordelijk voor de

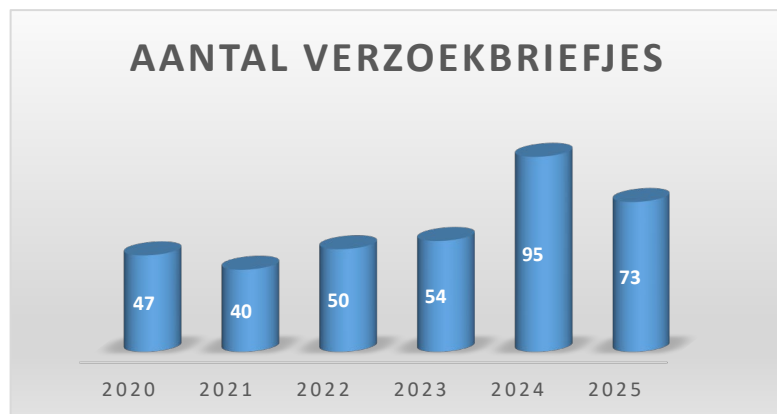
gedetineerde gedurende die twee weken en het is van belang dat de juiste informatie op de verlofpas staat. De commissie is onder de indruk van de problemen die de casemanagers in de uitvoering van hun werk zeggen te ervaren en het groot verantwoordelijkheidsgevoel van de casemanagers om hun werk goed te verrichten. Het naar aanleiding van dit onaangekondigd bezoek opgemaakt verslag is op de vergadering van de commissie van toezicht besproken.

In september 2025 hebben twee leden van de commissie van toezicht een onverwacht bezoek gebracht aan de P.I. Grave. Tijdens het bezoek is extra aandacht geweest voor de postkamer. Er is gesproken met de medewerkers van de postkamer. Alle medewerkers hebben beroepsgeheim. Alles blijft binnenskamers en erg vertrouwelijke informatie houden ze soms ook voor elkaar verborgen. Alle post die binnenkomt gaat door de X-ray. Geprivilegieerde post wordt niet geopend. Indien deze (deels) geopend binnenkomt of per abuis wordt geopend, omdat niet deze niet op de juiste manier is verstuurd en/of beschadigd is geraakt, wordt een schrijven bijgevoegd door de medewerkers van BMO waarin uitleg wordt gegeven. De post wordt vervolgens geopend in de zuurkast om te voorkomen dat de medewerkers blootgesteld worden aan poederbrieven of andere schadelijke stoffen. Bij verdachte post kan er nog nader onderzoek worden gedaan, waarmee narcotica kunnen worden gedetecteerd. Bij verdenking van Spice worden er kopieën van de post gemaakt en deze worden dan uitgereikt. De originele poststukken worden opgeslagen bij de preciosa van de gedetineerden. Het naar aanleiding van dit onaangekondigd bezoek opgemaakt verslag is op de vergadering van de commissie van toezicht besproken.

In december 2025 hebben twee leden van de commissie van toezicht een onverwacht bezoek gebracht aan de P.I. Grave. Tijdens dit bezoek stonden de keuken en de maaltijden op het programma. Eerder had de commissie een groepsklacht ontvangen, waarin gesteld werd dat de gedetineerden in P.I. Grave iedere dag een vegetarische maaltijd krijgen voorgeschoteld. Het fruit zou bedorven zijn en de groenten niet vers. De kok gaf aan dat de gedetineerden in de P.I. Grave maar twee keer per week een vegetarische maaltijd krijgen en dat er nooit bedorven fruit wordt aangeboden. De kok toonde het menu voor de maand december 2025. Hieruit blijkt dat er maar tweemaal per week een vegetarische maaltijd wordt aangeboden (de "groene" maaltijd). De keuken mag volgens de regelgeving vier keer per week een vegetarische maaltijd aanbieden, maar in overleg met de directie en Vitam is ervoor gekozen om maar twee keer per week een vegetarische maaltijd aan te bieden. De leden hebben die dag de maaltijd genuttigd die gedetineerden die dag ook kregen aangeboden. De hoeveelheid was voldoende en het smaakte prima. Bij de maaltijd zat ook een toetje en een sinaasappel. Het naar aanleiding van dit onaangekondigd bezoek opgemaakt verslag is op de vergadering van de commissie van toezicht besproken.

In dit verslagjaar is naar aanleiding van sprekersbriefjes 73 keer een gedetineerde door een maandcommissaris bezocht. Dit is minder dan in 2024, toen zijn er 95 gedetineerden bezocht. De maandcommissaris heeft in 2025 meer verzoeken ontvangen, maar ten tijde van het bezoek van de maandcommissaris bleek regelmatig dat de desbetreffende gedetineerde overgeplaatst was of in vrijheid was gesteld.

Door de reguliere en incidentele bezoeken heeft de commissie op informele wijze contact gehad met een groot aantal gedetineerden en vaak ook met personeelsleden. De voorzitter van de commissie voert (zoals hiervoor al is opgemerkt) in dit kader het overleg met de directeur. Mede door deze contacten heeft de commissie voeling gehouden met de dagelijkse gang van zaken binnen de inrichting en een goed zicht kunnen houden op de zich binnen de inrichting afspelende problemen.

2.1.3. Medische dienst

Algemeen

Het grootste deel van de klachten van de gedetineerden ging over het niet krijgen van medicatie die ze graag willen hebben. Voor het verstrekken van de medicatie binnen de P.I. Grave is het van belang dat eerst de informatie bij de huisarts buiten wordt opgevraagd. Als die informatie binnen is, kan de inrichtingsarts bepalen welke medicatie wordt voorgeschreven.

Gedetineerden worden vaak geplaatst vanuit het politiebureau. Op het politiebureau worden ze gezien door een forensisch arts. De gedetineerde geeft op het politiebureau aan welke medicatie hij heeft en dan wordt het recept door de forensisch arts uitgeschreven. Bij binnenkomst in de inrichting, wordt altijd navraag gedaan bij de huisarts. Vaak blijkt dat de medicatie die de gedetineerde op het politiebureau heeft doorgegeven, niet wordt voorgeschreven en op recept is.

Hoofd zorg geeft aan dat de medicatieverstrekking kwetsbaar is, nu binnen veel inrichtingen klakkeloos wordt overgenomen wat een gedetineerde aangeeft.

Vervolgens komt de gedetineerde in de P.I. Grave en geeft aan dat hij het in de andere inrichting wel krijgt. In de P.I. Grave wordt geen medicatie verstrekt als er geen recept of diagnose aan ten grondslag ligt. Er is extra aandacht voor gedetineerden van wie de medicatie wordt stopgezet.

Er wordt vaak gevraagd om slaapmedicatie. De P.I. Grave hanteert hierin de lijn dat eerst wordt gestart met zogenaamde 'stressgesprekken' met de verpleegkundigen en het bijhouden van een dagboek. In eerste instantie is de gedetineerde dikwijls terughoudend en wil hij niet meewerken. Vaak zijn de klachten na twee weken voorbij.

Ook verzoeken om plaatsing op EPC worden niet zomaar gehonoreerd. Er moet sprake zijn van een hulpvraag en de gedetineerde moet ook hulp willen van de psycholoog. Buiten gelden deze eisen ook, dus in de P.I. Grave ook.

Daarnaast blijft de medicatieverstrekking een punt van aandacht. Het verstrekken van de medicatie is neergelegd bij de piw-ers. Elke woensdag maakt de medische dienst een rondje over de afdelingen om te vragen hoe het loopt met de medicatieverstrekking. Thuis beheren de gedetineerden de medicatie zelf, dus binnen de P.I. Grave ook. Wanneer blijkt dat een gedetineerde hiertoe toch niet in staat is, wordt de medicatie verstrekt op ronde of onder toezicht. Daarnaast zullen de piw-ers die de medicatie verstrekken een hesje gaan dragen, zodat iedereen weet dat zij niet gestoord worden op hun ronde. Op deze manier wordt getracht het risico op eventuele fouten te beperken.

Het Hoofd zorg geeft aan dat de communicatie met de administratie van de commissie van toezicht goed verloopt. Zij lezen de klachten goed, waardoor klachten bestemd voor de medische dienst snel worden doorgestuurd naar het Hoofd zorg.

Een groot gedeelte van de populatie kampt met ernstige psychiatrische problematiek. Over het algemeen komen er iedere avond wel twee tot vier gedetineerden binnen die meteen een gesprek moeten hebben met de psycholoog. Wanneer dit aan de orde is, worden zij vaak geplaatst in de luwtecel en wordt de volgende dag een inschatting gemaakt.

Binnen de P.I. Grave worden meestal geen behandelingen gestart in verband met de vaak korte verblijfsduur van de gedetineerde in de inrichting. Wanneer een behandeling wordt gestart, moet je deze afmaken, anders is de teleurstelling te groot.

Wel is er het streven om, bij plaatsing in de P.I. Grave, lopende behandelingen buiten in samenwerking met de GGZ voort te zetten.

Een gedetineerde met tandpijn wordt binnen twee weken gezien door de tandarts. De tandarts beoordeelt of de gedetineerde per direct behandeld moet worden of dat deze op de wachtlijst komt.

Medische klachten

Klachten medische dienst	2023	2024	2025
Aantal klachten	70	109	84
Bemiddeld door hoofd medische dienst	57	88	45
Doorgezet naar medisch adviseur	2	4	9
Medisch adviseur bemiddeld		1	2
medisch adviseur ongegrond	2	3	7
Niet bemiddeld vanwege ontslag / overplaatsing	11	17	23
Doorgezet naar RSJ			2
RSJ gegrond			
RSJ ongegrond			1
RSJ in afwachting			1
Overig			5

2.2 Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma

In het afgelopen jaar zijn er aanpassingen geweest in het dagprogramma vanwege personeelstekort, ziekteverzuim en verbouwing van de inrichting. Van 1 oktober 2025 tot en met 31 december 2025 is er twee keer in de week sport aangeboden in aangepaste vorm. Eén keer in de week bestond dit uit zaalsport of fitness. Het andere moment vond er lichamelijke oefening op de afdeling plaats onder leiding van een virtuele sportinstructeur. Aansluitend was er gelegenheid om te douchen. Ook de gedetineerde die niet deelnam aan de lichamelijke oefening, kreeg in dit aangewezen uur de gelegenheid om te douchen. Er mochten geen andere activiteiten plaatsvinden tijdens de lichamelijke oefening (dus bijvoorbeeld niet koken).

Daarnaast werd gedurende dit aangepaste dagprogramma de bibliotheek niet aangeboden als groepsactiviteit. Eén keer per week kwamen medewerkers van de bibliotheek met een 'boekenkar' naar de afdeling, alwaar de gedetineerde boeken mochten uitzoeken.

Er werd voldaan aan het wettelijk aantal uur aan dagprogramma. Echter, de commissie heeft aangegeven dat een virtueel sportmoment en een 'boekenkar' niet gelijk te stellen is met een regulier sportmoment en een bibliotheekmoment. De commissie heeft de directie aangegeven dat de situatie niet langer dan drie maanden mag voortduren. De directie heeft zich daartoe ingespannen, hetgeen tot resultaat heeft gehad dat per 1 januari 2026 het reguliere dagprogramma weer van kracht was.

2.3 Overige aandachtspunten in het verslagjaar

De commissie heeft het afgelopen jaar meerdere malen stilgestaan bij het onderwerp 'tegengaan van isolerende maatregelen'.

Een maatregel of disciplinaire straf van afzondering in de isolatiecel moet het ultimum remedium zijn. De commissie heeft de directie gevraagd, nu ook vanuit de RSJ sprake is van een stringent advies, welk beleid zij dienaangaande voeren.

Binnen de P.I. Grave wordt het uitgangspunt gehanteerd dat bij het opleggen van een maatregel tot afzondering altijd sprake is van een ultimum remedium. Een maatregel wordt opgelegd uit het oogpunt van zorg voor de gedetineerden. De directie is zich bewust van de impact van een dergelijke maatregel en/of disciplinaire straf en de mogelijkheid bij oplegging van een dergelijke maatregel tot detentieschade, maar desondanks ontkomt je er niet altijd aan. Te meer nu sprake is van een steeds groter wordende populatie binnen de P.I. Grave die kampt met meer en heviger psychische problemen.

De directie van P.I. Grave heeft de mogelijkheid om een dwangbehandeling op te starten, omdat zij de beschikking heeft over een 24-uursdienst. De directie hoopt dit voor te kunnen blijven door zorg te dragen dat gedetineerden, die een dergelijke behandeling nodig lijken te hebben, op tijd door te plaatsen naar een PPC. Dit wordt echter steeds meer bemoeilijkt, doordat de PPC's ook kampen met

capaciteitsproblemen. Op dit moment is het zo dat een crisisplaatsing tot wel drie weken duurt, voordat een gedetineerde daadwerkelijk wordt overgeplaatst. Er wordt zoveel als mogelijk gekeken naar de mogelijkheid om deze gedetineerden te plaatsen in een cel met tv-scherm, met een verhoogd bed en soms een stoel.

In de tussentijd legt de directie minder disciplinaire straffen van plaatsing in de strafcel op en wordt gekeken of volstaan kan worden met tenuitvoerlegging op eigen cel. Sommige straffen worden eerstens tenuitvoergelegd in de strafcel en daarna omgezet naar eigen cel. Een ordemaatregel van plaatsing in afzonderingscel wordt dagelijks beoordeeld. Daarnaast onderzoekt de directie de mogelijkheid om het aantal luwtecellen uit te breiden.

De ontwikkeling van het beleid op dit punt wordt in samenwerking met het hoofdkantoor DJI gedaan. Er is een projectgroep opgestart om hier beleidsmatig naar te kijken. In oktober 2025 is een congres georganiseerd waarop deze problematiek is besproken. De directie heeft hieraan deelgenomen.

De directie is ook in gesprek met het personeel om te kijken of zij bereid zijn om met andere ogen te kijken naar plaatsingen in de isoleercel en te werken met een veranderde mindset, waarbij gekeken wordt of er ruimte is voor maatwerk, waardoor de gedetineerde niet geplaatst hoeft te worden in de isolatiecel, maar op de afdeling kan blijven.

De commissie zal de ontwikkelingen op dit gebied blijven volgen, door het onderwerp elk kwartaal als agendapunt op de vergadering te behandelen.

3 De bemiddelingstaak

Per 1 januari 2021 is in de Penitentiaire Beginselenwet een nieuwe vorm van bemiddeling opgenomen: de geformaliseerde bemiddeling. De geformaliseerde bemiddeling is ingegeven door de landelijke toename van het aantal klag- en beroepszaken en omdat veel van de klachten betrekking hebben op de bejegening van en de communicatie met gedetineerden.

De gedetineerden hebben een brief ontvangen waarin zij over de bemiddeling zijn geïnformeerd. De commissie van toezicht heeft de geformaliseerde bemiddeling ondergebracht bij de maandcommissarissen.

De commissie van toezicht maakt gebruik van het door de landelijk coördinator commissies van toezicht ter hand gestelde vernieuwde klagformulier, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen een klacht en een grief en waaruit de gedetineerde een keuze kan maken.

De administratie zorgt dat de dienstdoende maandcommissaris de beschikking krijgt over de ingediende grieven, zodat deze tijdens het eerstvolgend bezoek van de maandcommissaris bemiddeld kunnen worden. De maandcommissaris brengt verslag uit van de uitkomst van de bemiddeling.

Wat is (een verzoek tot) bemiddeling?

Het eerste lid van art. 59a Pbw luidt: "De gedetineerde heeft het recht zich, mondeling of schriftelijk, tot de commissie van toezicht te wenden met het verzoek te bemiddelen ter zake van een grief omtrent de wijze waarop de directeur zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem heeft gedragen of een bij of krachtens deze wet gestelde zorgplicht heeft betracht. Een gedraging van een ambtenaar of medewerker jegens de gedetineerde wordt met het oog op de toepassing van deze bepaling als een gedraging van de directeur aangemerkt."

Bemiddeling, althans een verzoek daartoe, omschrijft de wet als een recht van de gedetineerde.

Bemiddeling moet door de commissie van toezicht worden gegarandeerd.

Mondelinge toelichting door beide 'partijen' is een basisvereiste van bemiddeling.

Bij voorkeur worden "partijen" in elkaars tegenwoordigheid gehoord.

In onze praktijk bestaat de informele bemiddelingsmogelijkheid te weten bemiddeling door de maandcommissaris naar aanleiding van bij hem of haar ingekomen grieven.

Doelmatige bemiddeling is niet alleen afhankelijk van de bevoegdheden en vaardigheden van leden van de commissie van toezicht, maar eist onder meer nog dat degene die in de bemiddelingsprocedure namens de directeur optreedt, voldoende kennis van het betreffende probleem heeft en tenminste enige beslissingsmacht heeft. Ook hij zal immers op enig moment in een concreet geval toezeggingen moeten kunnen doen en in het algemeen ook maatregelen moeten kunnen treffen die meer structureel en preventief zijn. Kortom maatregelen om goede bejegening en communicatie te bevorderen. Wil de bemiddeling een succes kunnen worden dan is er dus ook vanuit de inrichtingen investering (van onder meer tijd en aandacht) nodig en dient voortvarendheid betracht te worden.

In het verslagjaar 2025 heeft de bemiddeling om de twee weken op woensdagmiddag plaatsgevonden tijdens het bezoek van de maandcommissaris. De grieven zijn voorafgaand aan het bezoek van de maandcommissaris, vanuit de commissie, doorgestuurd naar de maandcommissaris en het algemene e-mailadres van de afdelingshoofden. Een afdelingshoofd is aanwezig geweest bij de bemiddeling van de grieven. De gedetineerden zijn naar een daartoe gereserveerde ruimte gebracht alwaar de bemiddeling in het bijzijn van de maandcommissaris en het afdelingshoofd heeft plaatsgevonden. De commissie heeft deze werkwijze als prettig ervaren.

De commissie van toezicht heeft in 2025, 239 bemiddelingsverzoeken ontvangen. De tabel in bijlage A geeft inzicht in de verschillende onderwerpen waarover grieven zijn ingediend in 2025. Dit aantal wijkt af van het aantal hieronder, daar er grieven zijn omgezet in klachten en deze niet worden meegenomen in het overzicht van ingediende grieven over 2025.

Kort van tevoren of na een gesprek en door bemiddeling van de maandcommissaris zijn er 125 grieven ingetrokken en derhalve afgedaan. Op basis van ontslag en overplaatsing alvorens het gesprek plaatsvond, zijn 30 grieven afgedaan.

Grieven		2021	2022	2023	2024	2025
<i>Grieven afgedaan</i>	<i>Bemiddeld/ingetrokken</i>	17	56	128	94	125
	<i>Klager wenst geen gesprek</i>	6	0	0	7	11
	<i>Klager met ontslag</i>	7	35	29	27	15
	<i>Klager overgeplaatst</i>	9	31	20	22	15
<i>Grief omgezet naar klacht</i>		4	41	57	77	73
<i>Openstaand</i>		0	0	1	0	0
Totale aantal grieven		43	163	235	227	239

4 De rechtsprekende taak

4.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

In het verslagjaar is iedere week, behoudens vakantieperioden, op donderdag, en incidenteel op dinsdag, een beklagzitting gehouden, mede gelet op de bevordering van de doorloopsnelheid van de afdoening van klachten.

In totaal zijn er 49 beklagzittingen geweest. Een beklagzitting is komen te vervallen op verzoek van de directie wegens de invoering van het automatiseringsprogramma Join. De beklagzittingen zijn onderverdeeld in 16 enkelvoudige beklagzittingen en 33 meervoudige beklagzittingen. In het jaar 2025 zijn er vier extra enkelvoudige beklagzittingen gepland om de achterstanden van klachten uit 2024 weg te werken. De achterstand in afdoening was het gevolg van het achterblijven van de verweerschriften vanuit de directie.

De samenstelling van de beklagcommissie was als volgt. Als voorzitter traden afwisselend 8 leden van de commissie van toezicht op.

De overige leden van de commissie hebben bij toerbeurt als lid aan de meervoudige beklagzittingen deelgenomen. Telkens is bijstand verleend door een (plaatsvervangend) secretaris. De zittingsplanning voor 2025 is vastgesteld op basis van de instroomcijfers van 2024. De commissie streeft naar instroom = uitstroom.

In 2025 werd de mondelinge uitspraak ter zitting gehanteerd. Ter zitting wordt aan klager een formulier uitgereikt waarop de aan hem medegedeelde uitspraak is aangekruist. Op dit formulier wordt tevens vermeld waar en binnen welke termijn klager beroep in kan stellen. Naast het uitreiken van dit formulier aan de klager, wordt de mondeling gedane uitspraak ook aangetekend op de klacht ex artikel 67 lid 5 van de Penitentiaire beginselenwet. Indien een klager vanwege ontslag thuis is opgeroepen en niet ter zitting verschijnt, wordt alsnog een aantekening mondelinge uitspraak (AMU) opgemaakt en verzonden. Hierin is opgenomen dat de beroepstermijn van zeven dagen gaat lopen nadat klager het afschrift heeft ontvangen. Overigens merkt de commissie op dat klagers die uit de inrichting zijn ontslagen en voor de behandeling van de klacht 'thuis' zijn opgeroepen, zelden ter zitting verschijnen. De beklagcommissie heeft een aantal keren na behandeling ter zitting van complexe klachten de zaak aangehouden om de directie en/of klager in de gelegenheid te stellen nadere inlichtingen te verstrekken. Vervolgens is de klacht opnieuw op zitting geplaatst of is er schriftelijk uitspraak in

gedaan. Een deel van de ingekomen klaagschriften, is op grond van artikel 64, eerste lid, Penitentiaire beginselenwet schriftelijk afgedaan.

Klagers hebben in 2025 telkens een ontvangstbevestiging van hun klacht ontvangen. De commissie van toezicht is van mening dat het versturen van een ontvangstbevestiging bij klagers de onzekerheid over het aankomen van hun klacht wegneemt en past in de systematiek van de Algemene wet bestuursrecht.

Ook dit verslagjaar heeft de commissie de beklagzaken digitaal gescand. De gescande beklagzaken worden per mail gezonden naar de directie, waarna de directie een verweerschrift opstelt en dit digitaal aan de commissie doet toekomen.

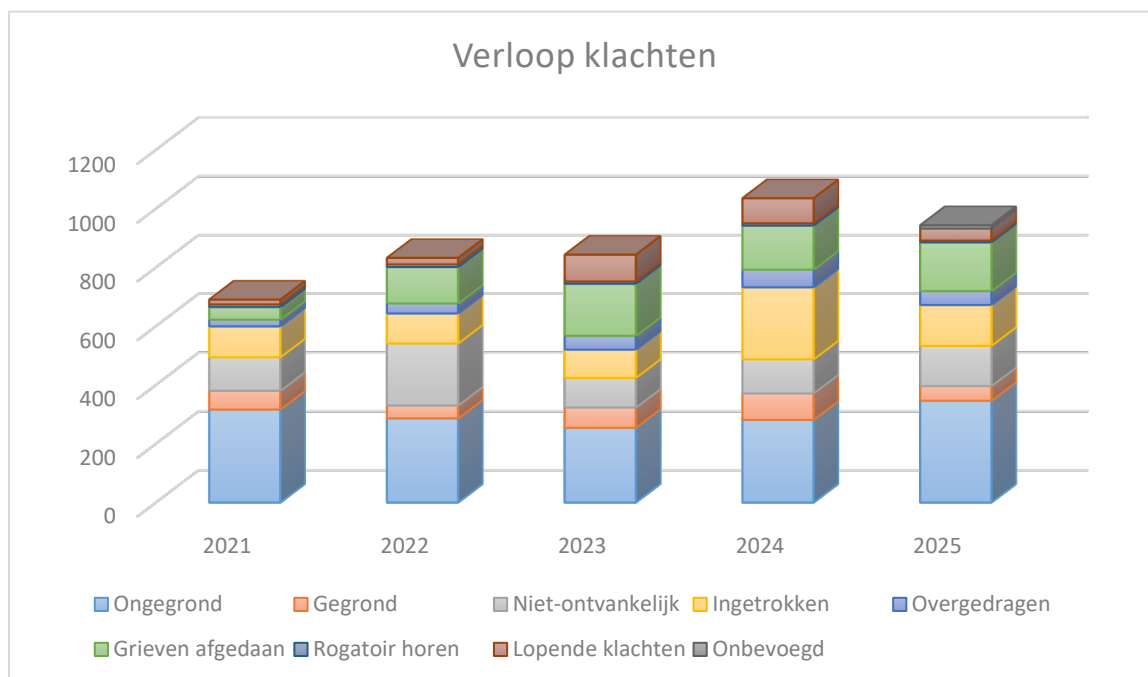
De beschikkingen in rogatoire zaken worden in beginsel genomen door de alleensprekende beklagrechter en steeds schriftelijk uitgewerkt, omdat er geen mondelinge behandeling in aanwezigheid van klager kan plaatsvinden. Mocht de complexiteit van de beklagzaak daartoe aanleiding geven, wordt de beklagzaak meervoudig behandeld en daarna schriftelijk afgedaan.

Uitgangspunt bij onderstaand klachtenoverzicht zijn de klachten die in het verslagjaar 2026 op 1 juli 2026 zijn afgedaan. Op 1 juli 2026 stonden er nog 41 klachten open uit 2025.

In het afgelopen verslagjaar werden in totaal 943 klachten/grievens bij de commissie ingeschreven. Hiervan zijn 891 klachten/grievens (885 + 6 = 891) afgedaan.

Ten opzichte van 2024 is het aantal binnengekomen klachten iets afgenomen. Er zijn in 2025 92 klachten minder ingeschreven dan in 2024.

	2023	2024	2025
<i>Ongegrond</i>	254 (34,1 %)	281 (29,8 %)	346 (39 %)
<i>Gegronnd</i>	69 (9,3 %)	90 (9,6 %)	50 (5,5 %)
<i>niet-ontvankelijk</i>	101 (13,6 %)	116 (12,3 %)	137 (15,3 %)
<i>Ingetrokken</i>	96 (12,9 %)	245 (26 %)	139 (15,5 %)
<i>overgedragen (doorgestuurd en anders afgedaan)</i>	47 (6,3 %)	60 (6,4 %)	47 (5,2 %)
<i>onbevoegd</i>			11 (1,1 %)
<i>grievens afgedaan</i>	177 (23,8 %)	150 (15,9 %)	166 (18,4 %)
totaal afgedane klachten	744 (100%)	942 (100%)	885 (100 %)
totaal afgedane klachten 2022/2023/2024	22	91	85
<i>lopende klachten/grievens</i>	91	85	41
<i>verzoeken rogatoir horen</i>	8	8	6

Uit de tabel in bijlage A en B blijkt dat het aantal klachten over de bejegening, contacten buitenwereld en informatie/procedure substantieel is toegenomen. Deze klachten laten zich verklaren door de telefoonstoring en de enorme werkdruk van de casemanagers.

Het komt geregeld voor dat klaagschriften meerdere klachten bevatten, dan wel dat een klacht uiteenvalt in meerdere onderdelen. Het is niet altijd duidelijk of een klaagschrift kan worden opgevat als één klacht of dat het moet worden opgesplitst in meerdere klachten. Vaak wordt zulks pas duidelijk bij een inhoudelijke beoordeling van het klaagschrift. Desondanks is zo goed en kwaad als dat gaat, getracht om, wanneer één klaagschrift meerdere klachten omvatte, deze als afzonderlijke klachten te registreren.

De tabel in bijlage B geeft inzicht in de verschillende onderwerpen waarover klachten zijn ingediend in 2025. In Klaver zijn de onderwerpen waaronder een klacht kan worden ingeboekt landelijk vastgesteld. De commissie van toezicht is van mening dat onderwerpen ontbreken en dat sommige onderwerpen overbodig zijn. De administratie heeft een overzicht gemaakt van welke klachten zij onder welk onderwerp invoert. Dit overzicht is weergegeven in bijlage C.

Uit de tabel blijkt dat verreweg de meeste klachten zijn ingediend over de oplegging van een disciplinaire straf, contact buitenwereld, ordemaatregel, activiteiten en verzorging. Andere veelvoorkomende onderwerpen zijn bejegening, regime, selectie en overplaatsing en informatie/procedure. In toenemende mate worden gedetineerden geplaatst met een psychiatrische achtergrond.

Van de genoemde 885 klachten zijn er 139, al dan niet na bemiddeling door de maandcommissaris, ingetrokken. Op de overige klachten zijn de volgende uitspraken gedaan:

- 346 keer is een klacht ongegrond verklaard;
- 50 keer is een klacht gegrond verklaard;
- 137 keer is een klager niet-ontvankelijk in zijn klacht verklaard.
- 11 keer heeft de beklagcommissie zich onbevoegd verklaard.

Tegen uitspraken van de beklagcommissie of de alleensprekende beklagrechter op in 2025 afgedane klachten heeft de directie 15 keer beroep ingesteld, en zijn 49 klagers in beroep gegaan bij de RSJ. Mondelinge uitspraken zijn steeds schriftelijk uitgewerkt en naar de RSJ verzonden.

De RSJ heeft in zes beroepszaken de uitspraak van de commissie bevestigd en heeft klager in één beroepszaak niet-ontvankelijk verklaard. De RSJ heeft in twee beroepszaken de uitspraak van de commissie vernietigd. Eén beroepszaak is ingetrokken.

De beroepscommissie heeft in 54 beroepszaken nog geen uitspraak gedaan.

Er zijn in 2025, na een verzoek daartoe, 6 in de inrichting verblijvende gedetineerden rogatoir gehoord.

De commissie van toezicht stelt vast dat gedetineerden in toenemende mate rechtsbijstand genieten tijdens een beklagzitting.

Ten aanzien van de wettelijke termijn waarbinnen de beklagcommissie dan wel een beklagrechter een uitspraak dient te geven op een ingekomen klacht, merkt de commissie op dat deze termijn in 2025 in 58% niet is gehaald. In de praktijk blijken de wettelijke termijnen moeilijk te realiseren, ook al streeft de commissie voortdurend naar een voortvarende behandeling van de klachten. De klachten staan uiterlijk binnen 4 weken op zitting. Vaak treedt echter vertraging op waarop de beklagcommissie geen of weinig invloed kan uitoefenen. Deze vertraging wordt onder meer verklaard doordat reactietermijnen op gevraagde verweren niet altijd in acht worden genomen, maar ook door de tijd die gemoeid is met de uitvoering van rogatoire commissies.

5 De adviestaak

5.1. Sociale veiligheid

In januari 2024 heeft de commissie, in het kader van de waarborging van de sociale veiligheid, twee portefeuillehouders sociale veiligheid aangesteld. De portefeuillehouders zullen klachten of meldingen over racisme, discriminatie of grensoverschrijdend gedrag in behandeling nemen en het gesprek aangaan met betreffende gedetineerde. In het jaar 2025 heeft een lid, een ander lid na diens afscheid, opgevolgd.

In september 2024 heeft de commissie een door de portefeuillehouders sociale veiligheid opgesteld protocol grensoverschrijdend gedrag aangenomen. Dit protocol is opgesteld naar voorbeeld van het protocol van de P.I. Ter Peel. Daarnaast is een stroomschema gemaakt, waarin de werkwijze ten aanzien van klachten omtrent grensoverschrijdend gedrag is weergegeven. Het protocol

grensoverschrijdend gedrag P.I. Grave en het stroomdiagram zullen als bijlagen D en E worden gevoegd bij het jaarverslag.

Alle leden van de commissie van toezicht worden meer bewust gemaakt van hun taak om te signaleren en onveilige situaties aan de orde te stellen. Er is in 2025 gestart met bijscholing over dit thema.

Diverse leden hebben de trainingen inzake sociale veiligheid, die vanuit DJI zijn aangeboden, gevolgd.

Overzicht meldingen en afhandeling

In het verslagjaar 2025 zijn geen specifieke meldingen rondom sociale veiligheid binnengekomen bij de aandachtsfunctionarissen.

Over 2025 zijn er wel klachten, welke ondergebracht kunnen worden onder sociale veiligheid, binnengekomen. Deze klachten zijn op zitting behandeld, dan wel schriftelijk afgedaan. Daarnaast zijn signalen van gedetineerden, die tijdens de gesprekken met de maandcommissaris naar voren zijn gebracht, tijdens de vergadering met de directie besproken.

Over 2026 zal een start worden gemaakt om een logboek bij te houden over waargenomen incidenten.

5.2 Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen

De commissie heeft in een eerdere brief d.d. 15 juli 2019 aandacht gevraagd voor de problematiek in verband met de centralisering van het winkelsysteem. Tegen het einde van 2019 leek deze problematiek grotendeels opgelost. Echter in juli van 2021 is de winkel overgegaan op een andere leverancier en zijn de problemen weer in volle omvang terug gekeerd, waardoor de commissie toenemende onmacht, onvrede en zorg bij zowel de gedetineerden als medewerkers signaleert. In september 2021 waren deze problemen nog niet verholpen en leken zij eerder toe te nemen, reden voor de commissie om een brief op te stellen en te verzenden aan de staatssecretaris Justitie en Veiligheid om aandacht te vragen voor deze problematiek. De brief is tevens verzonden aan de vestigingsdirecteur P.I. Grave, Hoofddirecteur DJI, Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid, algemeen voorzitter RSJ en de voorzitter Klankbordgroep CvT's. Ook in 2022, 2023, 2024 en 2025 is de winkel maandelijks onderwerp van gesprek geweest tijdens de vergadering. Het aantal klachten met betrekking tot de winkel is in 2025 niet gedaald. De commissie hecht er dan ook belang aan dat zij deze problematiek aan de orde blijft stellen, nu deze onverminderd nog steeds aan de orde is.

De commissie heeft in het verslagjaar 2019 haar zorgen geuit over het toenemend aantal gedetineerden met psychische problematiek en agressieproblematiek en daarover een brief opgesteld, die is verzonden aan de vestigingsdirecteur P.I. Grave, de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid, Algemeen voorzitter RSJ en de Hoofddirecteur DJI. De directie heeft eens in de twee weken een overleg met de psychologen. Daarnaast heeft de directie periodiek overleg met de psychiaters. In 2025 zijn de zorgen alleen maar toegenomen, nu het aantal gedetineerden met psychische problematiek en agressieproblematiek blijft stijgen en de wachtlijsten voor doorplaatsing naar een PPC oplopen. Het duurt gemiddeld drie weken voordat een aanvraag voor een crisisplaatsing PPC wordt gehonoreerd.

De commissie hecht er belang aan dat zij deze problematiek aan de orde blijft stellen, nu deze onverminderd (en er sprake is van een toename) nog steeds aan de orde is.

De commissie heeft gedurende het verslagjaar de ontwikkeling van het arrestantenregime en HvB-regime in P.I. Grave nauwgezet gevolgd en zal deze blijven volgen.

De commissie heeft in het verslagjaar geen aanleiding gevonden adviezen te geven aan de directie.

6 Algemene conclusie

Dit verslagjaar overziende, heeft de commissie haar werk op adequate wijze kunnen vervullen. Daarbij mag zeker worden opgemerkt dat de individuele leden van de commissie dit werk ook met plezier hebben verricht, mede gelet op de omstandigheden waaronder zij haar werk hebben moeten verrichten. De commissie heeft uit de contacten met de directie en de gedetineerden de algemene indruk gekregen dat de bejegening van de gedetineerden goed te noemen is. Gelet op de aard van de klachten, de inhoud van hetgeen uit de gesprekken met de maandcommissaris naar voren komt, en hetgeen de commissie overigens ter ore komt, kan worden geconcludeerd dat binnen de kaders van de penitentiaire wet- en regelgeving, het gevoerde beleid op verantwoorde uitgangspunten berust en dat aan dat beleid als regel op bevredigende wijze gestalte wordt gegeven.

De commissie en directie hebben zich met elkaar verstaan om elkaar over diverse onderwerpen zo volledig mogelijk te informeren.

De commissie wil benoemen dat een goede samenwerking met de directie essentieel is. Het is belangrijk om constructief te blijven en te streven naar verbetering. Verschillende belangen, communicatieproblemen en gebrek aan begrip voor elkaar standpunten kunnen bijdragen aan een moeizame samenwerking. Het is belangrijk om eerlijk en respectvol met elkaar in gesprek te gaan over de knelpunten en frustraties, te luisteren naar elkaars perspectieven en gezamenlijk te proberen tot een oplossing te komen. Alhoewel de commissie van oordeel is op koers te liggen, is er altijd ruimte voor verbetering.

De commissie van toezicht kon, dankzij wederzijdse bereidheid van directie, personeelsleden en commissieleden, haar taken goed blijven uitvoeren.

De Commissie dankt de directie, de afdelingshoofden en alle overige medewerkers voor de samenwerking in 2025 en ziet 2026 positief tegemoet.

Dit jaarverslag is vastgesteld in de vergadering van de commissie van toezicht van 8 juli 2026.

de secretaris,

de voorzitter,

7 Bijlagen

Bijlage A. Grievenoverzicht naar onderwerp (alleen Klaver)

	2024		2025	
Onderwerp	aantal	%	aantal	%
Activiteiten	27	18,8	20	11,1
Bejegening	23	15,9	40	22,2
Compensatie	1	0,7	0	0
Contact buitenwereld	9	6,3	24	13,3
Controle	1	0,7	2	1,1
Disciplinaire straf	3	2,1	0	0
Eisen verblijfsruimte	3	2,1	4	2,2
Geweld	0	0	0	0
Informatie / procedure	19	13,1	34	18,9
Nog onbekend	0	0	1	0,6
Ordemaatregel	0	0	0	0
Persoonlijke voorwerpen	10	6,9	9	5
Regime	7	4,9	14	7,8
Rekening-courant	1	0,7	3	1,6
Selectie/ overplaatsing	3	2,1	1	0,6
Transport	0	0	1	0,6
Verzorging	37	25,7	27	15
Totaal ingediende grieven	144	100	180	100

*Er is een onderverdeling gemaakt binnen activiteiten, contact buitenwereld, selectie/overplaatsing en verzorging.

Activiteiten	2024	2025
Arbeid	7	10
Diversen	5	6
Lucht	5	2
Sport	10	2
Totaal	27	20

Contact buitenwereld	2024	2025
Bellen	2	12
Bezoek	4	8
Post	3	4
Totaal	9	24

Selectie/Overplaatsing	2024	2025
Extern	2	0
Intern	1	1
Totaal	3	1

Verzorging	2024	2025
Diversen	30	18
Godsdienst/levensbeschouwing	1	1
Medisch	4	4
Persoonlijk	2	4
Totaal	37	27

Bijlage B. Klachtenoverzicht naar onderwerp (alleen Klaver)

onderwerp	2024		2025	
	aantal	%	aantal	%
Activiteiten	110	12,3	79	10,4
Bejegening	42	4,7	24	3,1
Compensatie	1	0,1	0	0
Contact buitenwereld	78	8,8	73	9,6
Controle	14	1,6	14	1,8
DBT	24	2,7	2	0,3
Disciplinaire straf	153	17,2	148	19,4
Eisen verblijfsruimte	20	2,2	27	3,5
Geweld	9	1	3	0,4
Informatie / procedure	67	7,5	42	5,5
Nog onbekend	4	0,5	7	0,9
Ordemaatregel	44	4,9	46	6
Persoonlijke voorwerpen	41	4,6	41	5,4
Regime	65	7,3	61	8
Rekening-courant	34	3,8	20	2,6
Rogatoir verzoeken*	9	1	6	0,8
Schadeverhaal	3	0,3	3	0,4
Selectie/ overplaatsing	72	8,1	59	7,7
Toezicht	0	0	1	0,1
Transport	0	0	2	0,3
Verlaten inrichting	4	0,5	3	0,4
Verzorging	97	10,9	102	13,4
Totaal ingediende klachten	891	100	763	100

* dit aantal kan groter zijn dan de verzoeken rogatoir horen die zijn afgedaan, omdat sommige verzoeken worden overgedragen aan een andere inrichting of worden ingetrokken.

*Er is een onderverdeling gemaakt binnen activiteiten, contact buitenwereld, selectie/overplaatsing en verzorging.

Activiteiten	2024	2025
Arbeid	19	11
Diversen	30	28
Lucht	28	24
Sport	33	16
Totaal	110	79

Contact buitenwereld	2024	2025
Bellen	31	28
Bezoek	26	34
Post	21	11
Totaal	78	73

Selectie/Overplaatsing	2024	2025
Extern	48	47
Intern	24	12
Totaal	72	59

Verzorging	2024	2025
Diversen	54	63
Godsdienst/levensbeschouwing	12	10
Medisch	29	21
Persoonlijk	2	8
Totaal	97	102

Bijlage C. Onderwerpen Klaver

Activiteiten	Arbeid Luchten Sport Diversen
Bejegening	-
Compensatie	-
Contact buitenwereld	Bellen Post Bezoek
Controle	Urinecontrole Celinspectie Visitatie / foullering
DBT	-
Disciplinaire straf	-
Eisen verblijfsruimte	-
Geweld	-
Informatie / procedure	Inzage processtukken Termijn rapport / beschikking Sprekersbriefje Beklagformulier e.d. Bevolkingsadministratie
Nog onbekend	
Ordemaatregel	-
Persoonlijke voorwerpen	Zoekraken / beschadigen goederen Verzegeling Invoer / uitvoer
Regime	Regime / beleid / huisregels Twee op 1 cel
Rekening-courant	-
Rogatoir verzoek	-
Schadeverhaal	-
Selectie / overplaatsing	Andere Commissie van Toezicht Doorsturen Selectiefunctionaris Doorsturen Medisch Adviseur / Hoofd Zorg Interne /externe overplaatsing
Time-out	Bewaardersarrest / rode kaart
Transport	DV&O
Verlaten inrichting	Verlof Uitstel VI-datum
Verzorging	Voeding Medisch Hygiëne Religie Tandarts

Bijlage D Protocol grensoverschrijdend gedrag

Werkwijze grensoverschrijdend gedrag voor de Commissie van Toezicht PI Grave in Grave

In navolging van de PI Ter Peel heeft de CvT PI Grave een protocol ontwikkeld met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag. Het protocol van PI ter Peel heeft als voorbeeld gediend voor het protocol van PI Grave.

In de visie van de CvT PI Grave gaat het hierbij niet enkel om seksueel grensoverschrijdend gedrag maar alle vormen van grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, racisme, machtsmisbruik en discriminatie.

Van belang vinden wij namelijk dat er sprake moet zijn van een veilige omgeving voor de gedetineerden in een PI. Elke vorm van grensoverschrijdend gedrag is ongewenst.

Hiertoe vinden wij de volgende zaken van belang:

1. Bewustwording

Grensoverschrijdend gedrag is er in allerlei vormen: seksueel grensoverschrijdend gedrag, discriminatie, pesten, etc.

Als CvT willen wij ervan bewust zijn dat grensoverschrijdend gedrag in iedere organisatie kan gebeuren en dus ook binnen P.I. Grave. Deze bewustwording is een belangrijk startpunt voor preventie.

2. Instellen van twee portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag

Door de vorige Minister werd verzocht een "aandachtsfunctionaris seksueel grensoverschrijdend gedrag" aan te stellen.

Door de CvT PI Grave is gekozen voor een uitbreiding van de functie-inhoud van deze taak en te spreken over aandachtsfunctionaris grensoverschrijdend gedrag. In dat kader zijn er twee portefeuillehouders aangewezen te weten Renate Marsman en Léon Kamps.

Bewust is gekozen voor twee personen. Wanneer er één aandachtsfunctionaris is, zal deze algemeen bekend raken binnen de P.I. Wanneer deze persoon dan met een gedetineerde gaat praten, kunnen personeelsleden en medegedetineerden natuurlijk wel raden waar het gesprek over gaat. Dit maakt rechtstreeks inbreuk op het recht op privacy van de gedetineerde en draagt dus ook niet bij aan het vergroten van de meldkans.

Ten tweede zijn wij van mening dat wij, als leden van de CvT in de hoedanigheid als maandcommissaris, openstaan voor het in ontvangst nemen van meldingen over grensoverschrijdend gedrag. Omdat wij wél het belang inzien van extra aandacht voor dit onderwerp, zijn wij van mening dat het aanstellen van twee portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag binnen de CvT van meerwaarde kan zijn bij het zo goed mogelijk omgaan met dit onderwerp.

Bewust is gekozen voor twee personen. Onder andere om met iemand te kunnen sparren over een binnengekomen melding. Daarnaast is de continuïteit gewaarborgd bij langdurige afwezigheid of uitval.

3. Het opstellen van een protocol grensoverschrijdend gedrag

Onze CvT heeft nagedacht over hoe wij ervoor kunnen zorgen dat gedetineerden zich veilig voelen om grensoverschrijdend gedrag te melden en hoe wij hier vervolgens op de juiste wijze mee om kunnen gaan. Hiertoe hebben wij een protocol opgesteld. Dit zullen wij van tijd tot tijd evalueren en daar waar nodig aanvullen/corrigeren.

De taken van de portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag

De portefeuillehouders grensoverschrijdend gedrag hebben de volgende taken:

1. Protocol

De portefeuillehouders stellen een protocol grensoverschrijdend gedrag op en dragen er zorg voor dat het protocol actueel en up-to-date is.

In het protocol wordt weergegeven wat de werkwijze is voor de CvT(-leden) wanneer er een vraag/klacht/grief/melding met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag binnenkomt.

2. Bewustwording creëren rondom het onderwerp grensoverschrijdend gedrag.

Dit doen de portefeuillehouders door ervoor te zorgen dat dit onderwerp regelmatig wordt besproken binnen de CvT, zowel op de interne vergadering als op de externe vergadering met de directie.

3. Kennis vergaren en delen met de overige leden van de CvT

Dit kan via het uitnodigen van deskundigen, het onderwerp behandelen tijdens de studiedagen, intervisie met andere portefeuillehouders en via de vergaderingen.

4. Interne publiciteit

De portefeuillehouders dragen er zorg voor dat onder gedetineerden bekend is dat men vrij is om met zaken over grensoverschrijdend gedrag bij de CvT te komen. Hierbij kan gedacht worden aan het verspreiden van posters of brochures over het onderwerp grensoverschrijdend gedrag in zijn algemeenheid of specifiek over grensoverschrijdend gedrag en het geven van informatie/voorlichting bijv. via de Gedeco.

5. Aanspreekpunt

De portefeuillehouders zijn direct aanspreekpunt voor de leden van de CvT over grensoverschrijdend gedrag. Een maandcommissaris die een vraag/klacht/grief heeft over grensoverschrijdend gedrag neemt hierover contact op met een van de portefeuillehouders en overlegt met hem of haar over de verdere afdoening. Daarbij wordt onderstaand protocol gebruikt. In het begin zullen de portefeuillehouders de zaken gezamenlijk oppakken

Protocol melding grensoverschrijdend gedrag

1. Wees discreet

Het is essentieel dat een melding bij zo min mogelijk mensen bekend wordt. Ga dus vertrouwelijk om met de melding. Neem als maandcommissaris contact op met de portefeuillehouders. Een van de twee portefeuillehouders pakt het verder op. (week 1)

2. Het gesprek en bejegening (week 2)

- Let op de taal die je gebruikt, eenvoudig maar niet kinderlijk. Spreek rustig.
- Complimenteer voor moed
- Wees open en eerlijk, benoem wat je hoort of denkt te horen
- Zeg wat je gaat doen
- Geef tijd en ruimte om te vertellen
- Neem het serieus
- Breng het probleem uitgebreid in kaart (LSD Luisteren, Samenvatten en Doorvragen) maar maak het gesprek niet te lang
- Interpreteer geen (non-verbaal) gedrag
- Vraag naar feiten, minder naar gevoel/beleving
- Geef duidelijke informatie over de vervolgstappen (registratie klacht, inlichten directie, inlichten bureau integriteit DJI, aangifte, inschakelen eigen advocaat, onderzoek en daaruit voortvloeiende consequenties)
- Vertel dat er psychische ondersteuning geboden kan worden
- Vraag of de klager anoniem wil blijven en bekijk dan samen wat je dan kunt betekenen
- Vraag aan de klager of het bij een melding moet blijven of dat hij een klacht wil indienen.
- Neem zelf het initiatief, plan zelf een vervolgesprek en nodig dan ook een andere portefeuillehouder uit.

3. Overleg (week 2/3)

Neem altijd contact op met een van de portefeuillehouders over de manier van aanpak en om ook je eigen integriteit te beschermen. Bepaal gedurende dit overleg of er een vermoeden is van grensoverschrijdend gedrag. Zo ja, verder met stap 4 van dit protocol. Zo nee, dan ontbreekt de noodzaak van stap 4 en verder.

4. Registratie (week 3)

De melding/klacht dient altijd geregistreerd te worden in de samenwerkruimte (rol secretaris commissie van toezicht?). In geval van een niet anonieme klacht wordt de klacht via de normale zitting ook behandeld. Eventueel kan besloten worden om de klacht aan te houden totdat de rest van de procedure is **doorlopen**.

5. Voorzitter CvT informeren (week 3)

De voorzitter van de CvT wordt altijd geïnformeerd, voordat het gesprek met de directie plaats vindt.

6. Directie informeren (week 4)

Ga met beide portefeuillehouders in gesprek met de directie. Bepaal samen met je collega hoeveel spoed dit gesprek heeft. De PI heeft ook vertrouwenspersonen aangewezen. De namen hiervan staan in de samenwerkruimte.

7. Melding bij Bureau Integriteit DJI (week 5)

Overleg of en wie (directie of CvT) de melding bij Bureau Integriteit DJI gaat doen. Zij onderzoeken de kwestie en stellen een onderzoeksrapport op. Na ontvangst van dit rapport beslist de directeur welke stappen verder ondernomen worden met betrekking tot de betrokken medewerker.

8. Voortgang (maandelijks)

Via de maandelijkse vergaderingen dienen we op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het onderzoek, het rapport en de eventuele vervolgstappen. Dit wordt op de agenda als apart agendapunt opgenomen in het geval van een melding bij Bureau Integriteit DJI. We nemen niet zelf het initiatief om in gesprek te blijven met de klager. Uiteraard staat het hem vrij om een spreekbriefje in te vullen zodat we het contact weer opzoeken. Maar dat initiatief blijft bij de klager.

Melding van een derde

Indien een geval van grensoverschrijdend gedrag gemeld wordt door een derde (een andere persoon dan het vermeende slachtoffer) stimuleren we deze derde om het vermeende slachtoffer zelf een briefje te laten invullen. De CvT kan geen klachten in behandeling nemen die niet van het vermeende slachtoffer zelf komen.

Wel is het mogelijk dat deze persoon zelf een klacht indient, omdat hij/zij last heeft van de situatie. Deze wordt dan via de gebruikelijke procedure in behandeling genomen.

Indien een lid van de CvT kennisneemt van een melding van grensoverschrijdend gedrag, afkomstig van een derde, zal het lid van de CvT dit wel bespreekbaar maken tijdens een vergadering van de CvT en kan (het lid van) de CvT de zorgen ook bespreekbaar maken bij de directeur. (qua termijnen conform bovenstaand protocol)

Aangifte

Het is in beginsel aan de klager om te bepalen of deze al dan niet strafrechtelijk aangifte wenst te doen. Indien de klager aangifte wil doen wordt dat gefaciliteerd door de PI.

Het doen van een strafrechtelijke aangifte is geen taak van het lid van de CvT. Onder bijzondere omstandigheden, zoals weergegeven in artikel 160 Wetboek van Strafvordering, kan het doen van een strafrechtelijke aangifte wel verplicht zijn.

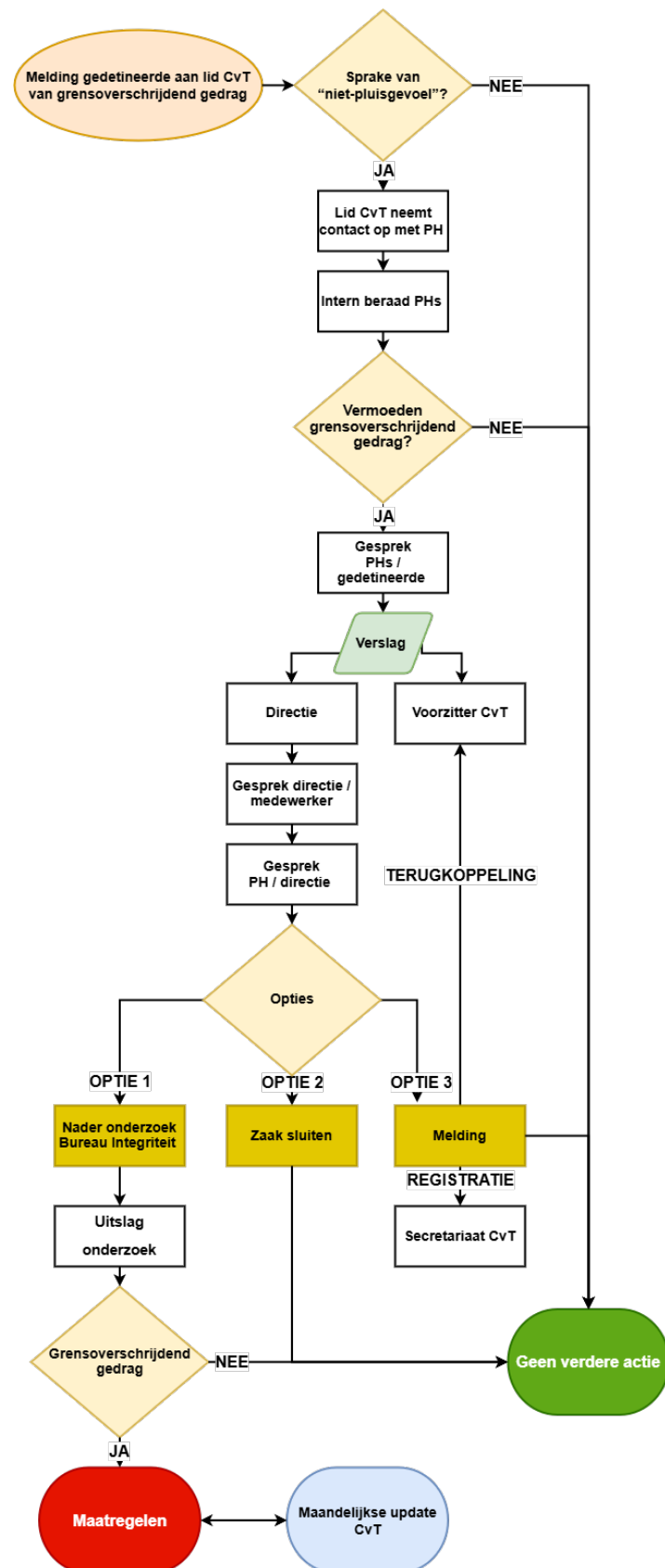
AVIM en MMA

Indien je een zorgelijke situatie signaleert en de melder wil niet dat je iets doet (en het is geen aangifte verplichte situatie) kun je je anoniem melden bij AVIM (Team Migratiecriminaliteit & Mensenhandel). Er is een signalenkaart in ontwikkeling, inclusief meldroute, deze zal t.z.t. in de samenwerkruimte geplaatst worden. Je kunt ook terecht bij Meld Misdaad Anoniem (telefonisch).

Handelen bij valse beschuldiging

Na uitzoeken van alle beschuldigingen en feiten kan blijken dat wat is gemeld aantoonbaar niet is gebeurd. Dan is er sprake van een valse beschuldiging. De PI heeft dan de taak om de onterecht beklaagde te rehabiliteren en om op te treden tegen de persoon die de valse melding heeft gedaan.

Bijlage E Stroomdiagram melding grensoverschrijdend gedrag

Algemene opmerkingen.

Het jaarverslag inclusief jaarcijfers graag verzenden naar:

1. DJI webredactie voor verantwoording en publicatie (webredactie@dji.minjus.nl)
De redactie van DJI heeft verzocht om de jaarverslagen inclusief de cijfers aan te leveren als een doorzoekbaar pdf bestand (sla het oorspronkelijke word-bestand op als pdf op je computer) en niet als een ingescand pdf bestand (foto).
Het verzoek is het bestand aan te leveren onder vermelding van "Jaarverslag [PI] [jaartal]".
2. De vestigingsdirecteur van uw inrichting of kliniek.
Door DJI wordt aangeraden om de directie te verzoeken het CvT-jaarverslag als bijlage toe te voegen aan het jaarverslag van de inrichting zelf.
3. De Kerngroep CvT (kerngroep.cvt.rb-mnl@rechtspraak.nl).